

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

Рішення вченої ради університету
«30» серпня 2023 року,
протокол № 2

Ректор, голова вченої ради
університету, доктор юридичних
наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК
«30» серпня 2023 року
м.п.

РОБОЧА ПРОГРАМА
з навчальної дисципліни
«ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ОСОБИСТА ІНФОРМАЦІЙНА
БЕЗПЕКА ДОСЛІДНИКА»
для підготовки на третьому (освітньо-науковому) рівні
здобувачів ступеня доктора філософії
за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування
галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування

РОЗРОБНИК:

Доцентка кафедри публічного управління та адміністрування, кандидатка наук з державного управління, доцентка
«28» серпня 2023 року

_____ Людмила ТРЕБИК

СХВАЛЕНО:

Рішення кафедри публічного управління та адміністрування
«28» серпня 2023 року, протокол № 1

Завідувач кафедри, доктор наук з державного управління, професор
«28» серпня 2023 року

_____ Едуард ЩЕПАНСЬКИЙ

Деканеса факультету управління та економіки, кандидатка економічних наук, доцентка
«28» серпня 2023 року

_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

ПОГОДЖЕНО:

Рішення методичної ради університету
«28» серпня 2023 року, протокол № 1.

Перша проректорка, голова методичної ради університету, кандидатка наук з державного управління, доцентка
28 серпня 2023 року

_____ Ірина КОВТУН

ЗМІСТ

Стор.

1.	Опис навчальної дисципліни		–	4
2.	Заплановані результати навчання		–	5
3.	Програма навчальної дисципліни		–	7
4.	Структура вивчення навчальної дисципліни		–	8
	4.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	–	8
	4.2.	Аудиторні заняття	–	8
	4.3.	Завдання для самостійної роботи аспірантів	–	8
5.	Методи навчання та контролю		–	9
6.	Схема нарахування балів		–	9
7.	Рекомендовані джерела		–	11
	7.1.	Нормативно-правові акти	–	11
	7.2.	Основні джерела	–	11
8.	Інформаційні ресурси в Інтернеті		–	13

1. Опис навчальної дисципліни

1.	Шифр і назва галузі знань	–	28 Публічне управління та адміністрування
2.	Код і назва спеціальності	–	281 Публічне управління та адміністрування
3.	Назва спеціалізації	–	-
4.	Назва дисципліни	–	Цифрові технології та особиста інформаційна безпека дослідника
5.	Тип дисципліни	–	вибіркова
6.	Код дисципліни	–	ВК 11
7.	Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	–	третій
8.	Ступінь вищої освіти, що здобувається	–	доктор філософії
9.	Курс / рік навчання	–	другий
10.	Семестр	–	четвертий
11.	Обсяг вивчення дисципліни:		
	1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	–	3 / 90
	денна /заочна форма навчання:		
	аудиторні заняття (годин)	–	14
	% від загального обсягу	–	15,6
	лекційні заняття (годин)	–	8
	% від обсягу аудиторних годин	–	57,1
	семінарські заняття (годин)	–	6
	% від обсягу аудиторних годин	–	42,8
	самостійна робота (годин)	–	76
	% від загального обсягу	–	84,4
12.	Форма семестрового контролю	–	залік
13.	Місце дисципліни в логічній схемі:		
	1) попередні дисципліни	–	ОК 8. Інформаційні технології в наукових дослідженнях
	2) супутні дисципліни	–	ВК 12 «Відкриті дані у сфері публічного управління»
		–	ВК 14 «Сучасні виклики функціонування електронної держави»
		–	ВК 17 «Методика роботи з науковою інформацією»
	3) наступні дисципліни	–	-
14.	Мова вивчення дисципліни	–	українська

2. Заплановані результати навчання

Навчальна дисципліна «Цифрові технології та особиста інформаційна безпека дослідника» забезпечує оволодіння такими загальними (ЗК) та фаховими (ФК) компетентностями:

ЗК 5. Здатність приймати обґрунтовані рішення, застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, під час організації та проведення навчальних занять

ЗК 6. Здатність здійснювати наукові дослідження на основі принципу академічної доброчесності, реєструвати та захищати право інтелектуальної власності.

ЗК 7. Здатність застосовувати різноманітні методи під час проведення власного наукового дослідження.

ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ФК 3. Здатність застосовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері публічного управління та адміністрування, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення в науковій та освітній діяльності.

ФК 6. Здатність розробляти нові підходи та адаптувати кращі практики електронного урядування та електронної демократії до потреб сталого розвитку.

ФК 7. Здатність застосовувати, розробляти й удосконалювати сучасні технології, в тому числі адміністративно-управлінські, інформаційно-комунікаційні технології, в управлінській, адміністративній, науковій та освітній (педагогічній) діяльності.

Навчальна дисципліна «Цифрові технології та особиста інформаційна безпека дослідника» забезпечує досягнення таких **результатів навчання (РН)**, передбачених освітньо-науковою програмою «Доктор філософії з публічного управління та адміністрування» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування:

РН 5. Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і доробок інших дослідників у контексті сучасних знань з досліджуваної наукової проблеми.

РН 6. Застосовувати сучасні інформаційні технології та інструменти в науковій, педагогічній і професійній діяльності.

Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен:
1. Знання
<i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i>
1.1) відтворювати визначення понятійно-термінологічного апарату із дисципліни;
1.2) знати сучасні бібліографічні, реферативні, науково метричні бази даних;
1.3) знати засоби інформаційно-комунікаційних технологій у визначеній області наукової діяльності;
2. Розуміння
<i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i>
2.1) класифікувати методи наукового дослідження у галузі публічного управління та адміністрування;
2.2) обговорювати сучасний стан використання інформаційних технологій у науковій діяльності;
2.4) пояснювати різницю між різноманітними методами наукового дослідження;
2.5) обґрунтовувати можливості застосування та переваги сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, під час організації та проведення навчальних занять.

3. Застосування знань <i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач))</i>	
3.1)	застосовувати та правильно тлумачити норми чинного законодавства у конкретній ситуації;
3.2)	знаходити помилки, виявляти колізії, прогалини, інші недоліки у розвитку публічного управління;
3.3)	здійснювати пошук наукової інформації у загальнодоступних науково-пошукових сервісах відповідно до власних наукових інтересів;
3.4)	вміти користуватися хмарними та он-лайн ресурсами, пакетами прикладних програм та спеціальними он-лайн ресурсами під час організації та проведенні навчальних занять;
3.5)	застосовувати правила кібербезпеки та кібергігієни при роботі в цифровому середовищі
4. Аналіз <i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>	
4.1)	аналізувати конкретну ситуацію та факти, що мають значення для ефективного використання конкретних методів під час проведення власного наукового дослідження;
4.2)	узагальнювати та критично переосмислювати інформацію отриману із наукометричних баз даних;
4.3)	аналізувати соціально-значущі процеси та приймати обґрунтовані рішення.
4.4.)	аналізувати ситуації у використанні цифрових технологій з позиції особистої безпеки
5. Синтез <i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>	
5.1)	аргументувати потребу у використанні конкретного методу під час проведення власного наукового дослідження;
5.2)	узагальнювати факти для прийняття рішення, щодо застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, під час організації та проведення навчальних занять;
5.3)	вміти синтезувати правову інформацію в складних і непередбачуваних умовах;
5.3)	синтезувати нові наукові ідеї на основі логічних аргументів.
6. Оцінювання <i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>	
6.1)	оцінювати прийняте рішення на предмет його відповідності чинному законодавству України;
6.2)	критично оцінювати результати пошуку у загальнодоступних науково-пошукових сервісах відповідно до власних наукових інтересів;
6.2)	робити висновок щодо правильності та повноти виявлення колізії, прогалин, інші недоліків правового регулювання у джерелах національного та міжнародного права.
7. Створення (творчість) <i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатомірності та альтернативності сучасної культури)</i>	
7.1)	спроможність розробляти дослідження, використовувати методи та створювати інноваційні методи у науковій діяльності та під час організації та проведення навчальних занять;
7.2)	творчо моделювати та реалізовувати різноманітні методи під час проведення власного наукового дослідження;

7.3) спроможність сприяти груповому діалогу, прийняттю рішень;
7.4) спроможність ефективно застосовувати сучасні цифрові технології у науковій діяльності, під час організації та проведення навчальних занять.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1.Цифрові технології для проведення наукового дослідження

Цифрові технології для проведення наукового дослідження та ефективного здійснення наукової та науково-організаційної діяльності; наукометричні бази даних, електронні бібліотечні системи, онлайн енциклопедії, інформаційно-аналітичні наукові системи, інструменти відкритої науки для оптимізації часових і фінансових витрат, для аналізу і систематизації зарубіжного і вітчизняного досвіду та виконання різних етапів наукового дослідження.

Збір дослідницьких даних у відкритому інформаційному просторі: інструменти, можливості, обмеження і етичні аспекти. Використання онлайн енциклопедій та відкритих освітніх ресурсів для наукових досліджень. Використання менеджерів цитат Zotero та Mendeley вченими.

Хмарні сервіси для спільної роботи з науковими матеріалами. Цифрові технології для забезпечення спільної роботи над документами і презентаціями, створення анкет та опитувальників. Інструменти для створення структури наукової публікації, презентації, доповіді, постерів, оголошення, таблиці та ін.

Тема 2. Цифрові технології для розвитку іміджу вченого та наукової комунікації

Цифрові технології для спільної роботи наукового керівника та аспіранта. Інструменти відкритої науки як засоби популяризації власних наукових результатів. Профілі у міжнародних наукометричних базах. Напрями застосування цифрових технологій для розбудови іміджу вченого. Застосування електронних соціальних мереж для розбудови персонального іміджу вченого та популяризації наукових результатів. Застосування цифрових технологій для наукової комунікації та інтеграції у міжнародний дослідницький простір. Електронне портфоліо науковця – представлення іміджу вченого у сучасному світі

Тема 3.Особиста інформаційна безпека дослідника

Концептуальні основи забезпечення інформаційної безпеки. Реальні і потенційні виклики та загрози інформаційній безпеці дослідника. Ризики в інформаційній сфері. Правила кібербезпеки та кібергігієни для дослідника. Безпека при роботі із базами даних, та опублікуванні власних наукових досліджень.

Тема 4 Штучний інтелект для дослідника

Поняття «штучний інтелект». Види та алгоритми роботи. Застосування штучного інтелекту для створення структури наукової публікації, доповіді, для розбудови персонального іміджу вченого та популяризації наукових результатів та ін. ChatGPT для вченого. Штучний інтелект та академічна доброчесність.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин					
		Денна/заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі				
Лекції	Сем. (прак).		Лабор.	Ін.зав.	СР		
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Цифрові технології для проведення наукового дослідження	24	2	2	-	-	20
2.	Цифрові технології для розвитку іміджу вченого та наукової комунікації	29	2	2	-	-	25
3.	Особиста інформаційна безпека дослідника	19	2	1	-	-	16
4.	Штучний інтелект для дослідника	18	2	1			15
	Всього годин	90	8	6	-	-	76

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські (практичні) заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських (практичних) занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Завдання для самостійної роботи аспірантів

4.3.1. Завдання для самостійної роботи аспірантів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.2. Виконання індивідуальних завдань всіма аспірантами не є обов'язковим і може здійснюватися окремими аспірантами з власної ініціативи або за пропозицією викладача.

4.3.3. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.4. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи аспірантів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) створення проблемних ситуацій;
- 3) видача випереджальних завдань до лекції;
- 4) слайдова презентація;
- 5) експрес-опитування, діалог, дискусія;
- 6) методи активного слухання та методи зворотного зв'язку.

На семінарських та практичних заняттях застосовуються:

- 1) дискусійне обговорення проблемних питань;
- 2) вирішення ситуаційних завдань та кейсів із застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- 3) моделювання організації та проведення навчальних занять із застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- 4) методи активного слухання, диференціації та методи рефлексії.

Поточний контроль знань аспірантів з навчальної дисципліни може проводитися у формах:

- 1) усне або електронне (у тому числі тестове) блиц-опитування щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;
- 2) усне або електронне (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях;
- 3) виконання практичних завдань із застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- 4) складання та обговорення окремих документів за ситуаційними завданнями;
- 5) обговорення змодельованої частини організації та проведення навчальних занять із застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- 6) захист підготовленої презентації;
- 7) обговорення методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері публічного управління та адміністрування.

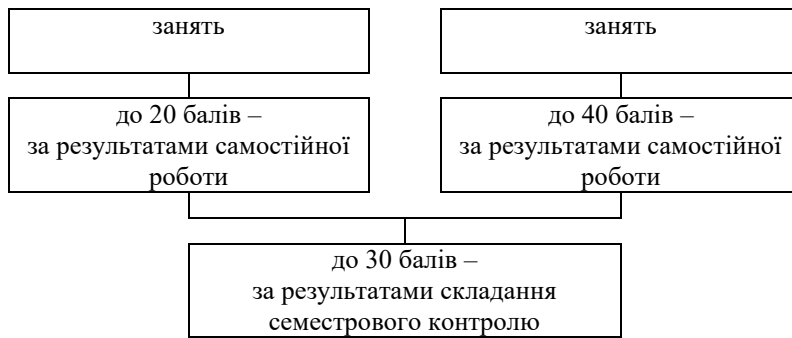
Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку із застосуванням сучасних інформаційних технологій.

Структура залікового білету: 10 тестових завдань та практичних завдань.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування балів аспірантам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

6.2. Обсяг балів, здобутих аспірантом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 4 лекційних заняття за денною та заочною формами навчання.

Отже, аспірант може набрати під час лекцій таку кількість балів:

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій			
			1	2	3	4
1.	Денна	4	2,5	5,0	7,5	10
2.	Заочна	4	1,3	2,5	3,8	5

6.3. З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 3 семінарських заняття за денною та заочною формами навчання.

За результатами семінарського (практичного) заняття кожному аспіранту до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів наведені у п. 4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова (в редакції, затвердженій рішенням вченої ради від 29 травня 2017 року, протокол № 14, зі змінами в редакції затвердженій рішенням вченої ради ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року).

6.4. Перерозподіл кількості балів в межах максимально можливої кількості балів за самостійну роботу та виконання індивідуальних завдань, наведено в таблиці:

№ з/п	4 теми	Номер теми				Усього балів
		1	2	3	4	
1.	Максимальна кількість балів за самостійну роботу					
	денна форма навчання	2	2	2	2	8
	заочна форма навчання	3	3	3	3	12
2.	Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання					
	денна форма навчання	12				12
	заочна форма навчання	28				28
3.	Усього балів					
	денна форма навчання					20
	заочна форма навчання					40

7. Рекомендовані джерела

7.1. Нормативно-правові акти

1. Про інформацію : Закон України прийнятий Верховною Радою України 06.10.2000 № 1642-III зі змін. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.
2. Державна Стратегія регіонального розвитку на 2021–2027 роки : Постанова Кабінету Міністрів України від 5.06.2020 р. № 695. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>.
3. Деякі питання діяльності підрозділів з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації центральних та місцевих органів виконавчої влади та заступників керівників центральних органів виконавчої влади, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації : Постанова Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 р. № 194. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/194-2020-%D0%BF#Text>.
4. Засади реалізації органами виконавчої влади принципів державної політики цифрового розвитку : Постанова Кабінету Міністрів України від 30.01.2019 р. № 56. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/56-2019-%D0%BF#Text>.
5. Про інформацію : Закон України прийнятий Верховною Радою України 06.10.2000 № 1642-III зі змін. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.
6. Концепція розвитку електронної демократії : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 р. № 797-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/797-2017-%D1%80#Text> Концепція розвитку електронного урядування в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.09.2017 р. № 649-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/250287124>.
7. Концепція розвитку системи електронних послуг в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.11.2016 р. № 918-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/918-2016-%D1%80#Text>.
8. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства в Україні на 2018–2020 роки : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 р. № 67-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#n13>.
9. Концепція розвитку цифрових компетентностей : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 р. № 167-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-p#Text>.
10. Концепція розвитку штучного інтелекту в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 02.12.2020 р. № 1556-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-%D1%80#Text>.
11. Національна економічна стратегія на період до 2030 р. : Постанова Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 р. № 17. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2021-%D0%BF#n25>.
12. Національна стратегія сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021–2026 рік : Указ Президента України від 27.09.2021 р. № 487/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/487/2021#Text>.
13. Про електронні довірчі послуги : Закон України від 05.10.2017 р. № 2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>.
14. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 р. № 851-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>.
15. Про затвердження Порядку надання електронних публічних послуг в автоматичному режимі : Постанова Кабінету Міністрів України від 05.08.2022 р. № 86. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/868-2022-%D0%BF#Text>.
16. Про Національну програму інформатизації : Закон України від 01.12.2022 р. № 2807-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-20#Text>.
17. Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг : Закон України від 15.07.2021 р. № 1689-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1689-20#Text>.

18. Про публічні електронні реєстри : Закон України від 18.11.2021 р. №1907-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1907-20#Text>.
19. Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні : Закон України від 15.07.2021 р. №1667-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text>.
20. Про хмарні послуги : Закон України від 17.02.2022 р. №2075-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2075-20#Text>.
21. Стратегія здійснення цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації системи управління державними фінансами на період до 2025 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.11.2021 р. №1467-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1467-2021-%D1%80#n15>.
22. Стратегія реформування державного управління України на 2022–2025 роки : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.07.2021 р. №831-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2021-%D1%80#n9>.
23. Стратегія цифрової трансформації соціальної сфери : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 28.10.2020 р. №1353-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1353-2020-%D1%80#Text>.

7.2. Основні джерела

1. Електронне урядування та електронна демократія: навчальний посібник: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. Київ, 2017.
2. Поняття публічних послуг. Розробка та реалізація Плану вдосконалення послуги. Посібник для територіальних громад / Бурдавіцина М.О., Муратова О.В. USAID, 2021. 112 с.
3. Скорик О.О., Рябоконт Н.П. Цифрова трансформація моделі публічного управління: зарубіжний досвід та вітчизняні реалії. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. № 7. С. 3–17. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/7_2020/52.pdf.
4. Требик Л.П. Штучний інтелект для трансформаційних змін державних інституцій та розвитку цифрового суспільства. *Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія «Державне управління»*. 2021. № 1. URL: <http://vdu-nuczu.net/ua/11-ukr/storinkaavtora/138-trebik-l-p-shtuchnij-intelekt-dlya-transformatsijnikh-zmin-derzhavnikh-institutsij-ta-rozvitku-tsifrovogo-suspilstva>.
5. Требик Л.П. Онлайн тренінги та самотренінги для ціленаправленої практики та удосконалення цифрової компетентності публічного службовця. *Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія «Державне управління»*. 2021. № 2. URL: <http://vdu-nuczu.net/ua/11-ukr/storinkaavtora/315-trebik-l-onlajn-treningi-ta-samotreningi-dlya-tsilenapravlenoji-praktiki-ta-udoskonalennya-tsifrovoji-kompetentnosti-publichnogo-sluzhbovtstva>.
6. Trebyk L. Contemporary Trends in the Use of Social Media in Marketing and Branding. *Marketing and Branding Research*, 9 (1) (2022), 31-41. <https://doi.org/10.32038/mbr.2022.09.01.03>.
7. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства : вітчизняний і зарубіжний досвід : монографія / За заг. ред. Сергія Чернова, Валентини Воронкової, Віктора Банаха, Олександра Сосніна, Панаса Жукаускаса, Йоліти Ввайнхардт, Регіни Андрюкайтене; Запоріж. держ. інж. акад. Запоріжжя: ЗДІА, 2016. 606 с. URL: http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/monografii/Монографія_Алейнікова_2017.pdf.
8. Публічне управління: термінол. слов. / уклад. : В. С. Куйбіда, М. М. Білинська, О. М. Петроє та ін.; за заг. ред. В. С. Куйбіди, М. М. Білинської, О. М. Петроє. Київ : НАДУ, 2018. 224 с.
9. Рамка цифрових компетентностей для державних службовців України: Проект 21.11.2021 р. / Міністерство цифрової трансформації України. URL: https://osvita.diia.gov.ua/uploads/0/2902-2619_ramka_derzsluzbovci_3_compressed.pdf.
10. Сурмін, Ю.П., Надолішній, П.І. Методологія як інструмент ефективної реалізації

можливостей державного управління : Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; наук.-ред. колегія : Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. Київ : НАДУ, 2011. Т. 2 : Методологія державного управління / наук.-ред. Колегія : Ю.П. Сурмін (співголова), П.І. Надолішній (співголова) та ін. 2011.UPL: <http://212.111.196.8:8081/ndi/encyclopedia/default.aspx>.

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1.	http://www.rada.gov.ua	Веб-портал Верховної Ради України
2.	https://zakon.rada.gov.ua/	Інформаційно-пошукова система «Законодавство України»
3.	http://www.president.gov.ua	Веб-портал Адміністрації Президента України
4.	http://www.kmu.gov.ua	Веб-портал Кабінету Міністрів України
5.	http://mon.gov.ua	Веб-сайт Міністерства освіти і науки України
6.	http://disser.com.ua/	База даних дисертацій та авторефератів
7.	http://www.irbis-nbuv.gov.ua/	База даних Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського
8.	https://nrfu.org.ua/	Веб-сайт Національного фонду досліджень України
9.	https://www.scopus.com	Наукометрична база даних Scopus
10.	http://uincit.uran.ua/	Система наукометричного моніторингу суб'єктів наукової діяльності України
11.	https://www.webofscience.com	Наукометрична база даних WebofScience
12.	https://journals.indexcopernicus.com	
13.	https://scholar.google.com.ua/	Google Академія
14.	http://www.freefullpdf.com/	База даних наукових публікацій
15.	https://www.base-search.net/	BielefeldAcademicSearchEngine пошукова система академічних веб-ресурсів
16.	https://doaj.org/	Онлайн-каталог високоякісних журналів з відкритим доступом
17.	https://www.lib.umich.edu/	Бібліотека Мічиганського університету
18.	https://www.worldcat.org/search	Бібліотечний каталог, який допомагає знаходити бібліотечні матеріали в Інтернеті